

A decorative scroll with ornate golden scrollwork and two white rollers. The scroll is unrolled to reveal the title in Hebrew.

תורת הר"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים וחיידושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינטו שליט"א
לפרשת השבוע

פרשת אחרי מות

פרשת אחרי מות

**"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן
בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ"**

**הריחוק בצורה מסוימת מהרב הוא דבר
טוב בכדי שאדם יוכל לקבל מרבו**

צריך להבין את דברי הפסוק "אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה'", מה עניין בקרבתם לפני ה', האם בגלל שהתקרבו להקב"ה לכן מתו, איך אפשר להבין הרי התכלית שלנו להיות קרובים להקב"ה, אז בגלל שהתקרבו להקב"ה מתו?

אלא אפשר לפרש ולומר, הגמרא אומרת (כתובות קג:):
שרבי הקדוש רבי יהודה הנשיא לפני שנפטר, ציוה את בנו זרוק מרה בתלמידים. וצריך להבין מה פירוש זרוק מרה בתלמידים?

מובא בשם הרב הקדוש רבי מנחם מנדל מרימינוב זצוק"ל, שעיקר קבלת הלבנה מאור החמה היא ברחקות כנודע וכל מה שמתרחקת ביותר תקבל יותר מאורה, וכל מה שמתקרבת ביותר אל המשפיע יכהה אורה. כן הוא בדמיון קבלת התלמיד מהרב, על ידי שיתנהג עם רבו ברחקות בבחינת היראה, יקבל ממנו יותר, ומחוייב לקבל מוראו ביותר ויקבל ביותר. כמו כן הוא כביכול כנגד ה' יתברך, לפי מה שמתנהג האדם ביראה לפני בוראו, כן הוא

זוכה לדבקות בה'. וכאשר "אחרי ה' אלהיכם תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו" (דברים יג, ה) אז תזכו "ובו תדבקון".

על פי זה יובן, רבנו הקדוש מצווה את בנו זרוק מרה בתלמידים, פירוש הדברים שכאשר התלמיד מרגיש יותר מידי קירבה לרב אז התלמיד מתחיל לזלזל ברב שלו. אבל מתי שהתלמיד מרגיש ריחוק מהרב בצורה מסויימת וקירבה בצורה מסוימת, אז התלמיד יכול לקבל הרבה מרבו. לכן רבי הקדוש ציוה את בנו זרוק מרה, תרחיק בצורה מסויימת את התלמידים ממך, שיוכלו להיות כלי קיבול לקבל ממך את התורה.

וכך הלבנה, כמה שהלבנה יותר קרובה לשמש היא פחות מקבלת אור מהשמש, וכמה שהלבנה יותר רחוקה מהשמש היא יותר מקבלת אור מהשמש. יש דברים שהריחוק הוא בריא להם וטוב להם, ויש דברים שהקירוב טוב להם, אם כך הריחוק בצורה מסוימת מהרב הוא דבר טוב בכדי שאדם יוכל לקבל מרבו.

וזו הייתה הטעות של בני אהרן "בְּקִרְבָּתְם לִפְנֵי ה' וַיִּמְתּוּ", הם התקרבו במקום שלא צריך להתקרב במקום שאדם צריך להיות רחוק בו, ובגלל ששמה התקרבו היו צריכים למות.

אם כך אדם צריך להתנהג בחכמה עם רבו, לדעת איפה הנקודות שצריך להתקרב אליהן ולהיות קרוב מאוד לרב, איפה הנקודות שהקירבה לרב גורמת לאדם להיות פחות כלי קיבול ולקבל תורה מרבו.

**"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן
בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ"**

**גם אם אתה חכם אבל יש חכם יותר
ממך תתייעץ איתו ואפילו אם יש לך
כוונה טובה**

הנה טעמים רבים דרשו חז"ל בסיבת מיתת נדב ואביהוא, וכמו שמובא בפסיקתא דרב כהנא (כו, ט) בשביל ארבעה דברים מתו בני אהרן, ובכולהן כתיב בהן מיתה, על ידי שנכנסו שתויי יין במקדש וכו', ועל ידי שנכנסו בלא רחיצת ידיים ורגליים וכו', ועל ידי שהיו מחוסרי בגדים וכו', ועל ידי שלא היו להם בנים וכו', אבא חנן אומר על ידי שלא היו להם נשים.

כשנסתכל על דברי התורה הקדושה עם כל הפירושים וההוספות שחכמינו הוסיפו ולימדו והבהירו לנו שנבין, נמצא מה שכתוב מפורש בתורה **"בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיִּמָּתוּ"** הנה העיקר שהתורה מספרת לנו למה מתו, בגלל שהתקרבו לפני ה'. לכן גם התורה הקדושה מצווה את כל עם ישראל לבכות בכי גדול על מיתת בני אהרן, כמו שמובא בתורה הקדושה (ויקרא י, 1) **"וְאַחֲיֵיכֶם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכוּ אֶת הַשְּׂרִיפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה'",** הרי שמיתתם הייתה שריפה שכל בית ישראל היו צריכים לבכות עליה, וזו ראייה שהסתלקותם לא הייתה מחמת חטא כפשוטו חס ושלום. וכן צריך להתבונן, מה היה הגורם להסתלקותם אחרי שבאמת כל ישראל נצטוו לבכות על השריפה אשר שרף

ה'. הנה צריכים להבין, הקב"ה מצווה את כל ישראל לבכות את השריפה שמתו בני אהרן נדב ואביהוא, משום שהמיתה שלהם לא הייתה חס ושלום מיתה של אדם שעשה עבירה ומת, נענש על העבירה שעשה, אלא משהו גבוה ורוחני מרומם ביותר, שהתורה קוראת לדבר הזה "בְּקִרְבָּתָם לְפָנַי" ה" ומתו לא בעיתם ולא בזמנם, אלא מתו לפני הזמן.

והנה אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, מה פשעם ומה חטאם של נדב ואביהוא שלכן היו צריכים למות, אלא אפשר לבאר ולומר שנדב ואביהוא ביקשו לשנות את היוצרות בקירבה להקב"ה. הקב"ה ברא את האדם והקב"ה מעל כל דבר. הקירבה להקב"ה היא קירבה בתנאים ולא על פי הרצונות של האדם. הקב"ה ברא זמנים להתקרב בלב, ברא זמנים להתקרב בתפילה, ברא זמנים להתקרב אליו על ידי הקרבת הקורבנות, הקב"ה ברא סדר איך מתקרבים אליו, מהם הזמנים של כל דבר לקירבה להקב"ה.

נדב ואביהוא רצו לשנות את הסדר הזה ולגרום דבר חדש בעולם, שהקירבה להקב"ה בכל המובנים, בכל הדרכים ובכל העניינים ביד של הבן אדם, איך שהוא רוצה יכול להתקרב לפני הקב"ה. ואת הפתח והדרך החדשה הזו שנדב ואביהוא רצו לבנות, זה מה שהתורה אומרת "בְּקִרְבָּתָם לְפָנַי ה'", התקרבו קירבה לא קירבה רגילה, כעין יום כיפור שכהן גדול נכנס לקודש הקודשים. נדב ואביהוא רצו לבנות דבר חדש בעולם, שכל רגע יוכל האדם כמו יום כיפור להתקרב לקודש הקודשים, להיכנס לפני ולפנים ולהתקרב להקב"ה קירבה כזו, וקירבה כזו לא היה אפשר לעשות אותה, זו קירבה מיוחדת שיש אותה רק בזמנים מיוחדים.

לכן אחרי שמתו שני בני אהרן, הקב"ה נותן ציווי מיוחד, "וְאֵל יִבֹּא בְּכָל עַת אֶל הַקֹּדֶשׁ" (ויקרא טז, ב), שלא כל הזמנים הם זמנים שהם אותו דבר, אלא לכל דבר יש לו עת ויש לו זמן, וכל דבר בזמן שלו. דבר בעיתו מה טוב.

אם כך נבוא ונקשה, הרי נדב ואביהוא עשו את זה לשם שמיים, ואם עשו את זה לשם שמיים למה המצוה שעשו לא עמדה איתם, הרי שלוחי מצוה אינם ניזוקים, והמצוה הזאת הייתה צריכה לעמוד איתם ולהישאר איתם שלא ימותו, הרי אחרית דבר הם עשו את זה בשביל עם ישראל, בשביל הקירבה אל הקב"ה, אם כך למה בכל זאת מתו?

אלא התשובה היא כך, נדב ואביהוא לקחו החלטה בחיים בלי להתייעץ עם החכמים והגדולים. היו בדור שלהם חכמים וגדולים, כמה שהם היו גדולים, האנשים שהיו המובילים של ישראל היו משה ואהרן. נדב ואביהוא רצו לעשות מהלך גדול וקדוש, אפילו שהוא מהלך קדוש ולשם שמיים, עם כל המעלות והדברים הגדולים ביותר, אבל עשו אותו בלי להתייעץ עם משה ואהרן. הם לקחו על עצמם את ההחלטה לעשות את הדבר הזה, בלי עצה מגדולי הדור ממשה ואהרן.

וידוע שיש קבלה בשם ה'נועם אלימלך', שכל אסיפה שאין שם ראש, הס"מ נעשה שם ראש. כל מקום בעם ישראל שאין אדם אחד שהוא המוביל של הדבר, הס"מ הסיטרא אחרא נהיית המובילה של הדבר, הקב"ה ברא בעם ישראל היררכיה שצריכה להיות בכל מקום, את הראש את המוביל של המקום. אפילו שאתה חושב שאתה יותר גדול מהרב בתורה וביראת שמיים, אבל הוא

הרב. הוא נכתב עליו בשמיים להיות הרב, הוא נכתב עליו בשמיים להיות הראש, נכתב עליו בשמיים להיות המוביל, והוא צריך להוביל. אם הוא לא מוביל, הס"מ נהיה המוביל של אותו מקום.

נדב ואביהוא עם כל מעלתם שחשבו שהם גדולים וקדושים, אפילו יותר ממושה ואהרן, ידעו שיש מנהיגים לעם ישראל משה ואהרן, והם רצו להחליט החלטה בלי להתייעץ איתם, זה שלקחו החלטה בלי להתייעץ איתם, הביא חורבן ואת המוות שלהם.

ועל פי זה יובן מדוע את הפרשה של נדב ואביהוא קוראים ביום הכיפורים, משום שנדב ואביהוא רצו להביא את יום הכיפורים שיהיה בכל השנה כולה. ולכן ביום הכיפורים שזה היום המקודש, ששמור ומקודש רק ליום הכיפורים, עשו את המעשה שלהם בלי עצת חכם בלי עצת רב, לכן נכשלו כישלון גדול שהביאו מיתה על עצמם.

**”וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן
בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ”**

**כבוד תלמידי חכמים צריך להיות במעלה
הגדולה ביותר**

מצאנו כמה פירושים מדוע מתו בני אהרן נדב ואביהוא, ואחד הפירושים (סנהדרין נב.) משום שהיו עומדים ואומרים אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור.

והנה צריך לדעת יסוד גדול, שאדם צריך לכבד ולירא מתלמידי חכמים יראה גדולה ביותר, כי פגיעה בתלמידי חכמים היא הדבר החמור והקשה ביותר אשר יש לנו. וכמו שמובא בגמרא (חגיגה כב:) **תניא אמר רבי יהושע בושני מדבריכם בית שמאי וכו'.** נטפל לו תלמיד אחד מתלמידי בית שמאי, אמר לו אומר לך טעמו של בית שמאי.. מיד הלך רבי יהושע ונשתטח על קברי בית שמאי, אמר נעניתי לכם עצמות בית שמאי, ומה סתומות שלכם כך, מפורשות על אחת כמה וכמה. אמרו כל ימיו הושחרו שיניו מפני תעניותיו, עד כאן.

הרי רבי יהושע שהיה תנא מהתנאים הגדולים והחשובים שהיו, אמר דבר שלא הבין מדברי בית שמאי ודיבר לא בכבוד כלפי בית שמאי, כל חייו הצטער וצם תעניות רבות עד ששיניו הושחרו מרוב תעניות שצם כי דיבר לא בכבוד על בית שמאי ומדוע, כי כבוד חכמים צריך להיות בזהירות גדולה אצל האדם.

וידוע מעשה המובא ברבנו הבעל שם טוב, שפעם אחת ראה בעיניו חילול שבת, והצטער הבעל שם טוב מדוע ראו עיניו חילול שבת. ואחרי שחקר ובדק, מצא בנפשו ששמע אדם שמזלזל בתלמיד חכם. ידוע שתלמיד חכם הוא בבחינת שבת, כמו שהזוהר הקדוש (נשא, קמ"ד ע"ב) אומר **כתיב שְׁבֶת לַה' קִדְשׁ לַה', מֵה שְׁבֶת לַה' קִדְשׁ, אוֹף רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁבֶת לַה' קִדְשׁ.** אם כך תלמיד חכם בבחינת שבת, ומשום ששמע זלזול בתלמיד חכם, עבירה גוררת עבירה וראה בחינת זלזול בתלמיד חכם על ידי שראה זלזול של שבת קודש, שאדם חילל שבת קודש.

וכך מה שמובא בנביא (ישעיה נח, יג) **"וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג**
לְקָדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד" ודקדקו ואמרו בשעה שתשמור ותענג
 את השבת, יש לך לזכור כי גם הצדיק קדוש השם יהיה
 מכובד, שהוא גם כן בבחינת שבת ויש לענגו ולשמחו
 בכל מילי דמיטב ואם לא כן, אין השבת בשלימות ויש בה
 חילול.

ולכן בני אהרן מתו שלא נהגו כבוד במשה ואהרן,
 משום שכבוד תלמידי חכמים צריך להיות בצורה הגבוהה
 והחזקה ביותר.

**"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אֶהֱרֹן
 בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ"**

**מכל סיפור ומעשה בתורה ישנו לימוד
 לדורות הבאים**

בפרשת השבוע אנו מוצאים עניין מיתת שני בני אהרן
 נדב ואביהוא, בהתקרבתם לפני ה'. והמפרשים הרחיבו
 במעשה בני אהרן, מאן דאמר אחד אומר שלא נשאו
 נשים, מאן דאמר אחר אומר שהיו שתויי יין, מאן דאמר
 אחר אומר שהיו אומרים מתי ימותו משה ואהרן וניקח
 את מקומם. כך רבו הפירושים מה עשו ומדוע מתו ביום
 שבו הקימו את המשכן שהיה יום גדול לשמיים ולארץ,
 יום שהקב"ה השרה את שכינתו מהעליונים לתחתונים.

והנה צריכים ללמוד יסוד גדול, חז"ל אומרים לנו איזהו חכם הרואה את הנולד (תמיד לב). שכאשר אדם רואה מה קרה ומה התולדות ממנה שקרה, הוא רואה סיפור אחר בחייו. רואה מחז"ל מה היה בדבר דומה ומתי שרואה מה היו התוצאות בדבר דומה, הוא רואה את הנולד ונזהר שלא יקרה גם אצלו, לטוב או לרע דבר דומה.

וכך מובא (איוב יט, כו) **"וּמַבְשֵׁרֵי אַחְזָה אֱלֹהִים"** שכל מאורע שעובר על האדם, צריך ללמוד ממנו דבר הנוגע לאלוקותו יתברך שמו, איך להשתמש בו לעבודת ה'. ולא רק ללמוד על עצמו צריך, אלא גם ללמד לזולת, להזהיר אנשים איך להתנהג בכל דבר שקרה עם האדם.

ולכן כשרואים את עניין פרשת השבוע מיתת בני אהרן, האדם צריך ללמוד מוסר גדול לעצמו איך להתנהג, כי תורתנו הקדושה זה לא סיפורי מעשיות שהתורה באה לספר לנו, אלא לימוד לדורי דורות. כל דבר שקרה לאבותינו וכל דבר שעבר על רבותינו, איך האדם צריך ללמוד ולהיזהר איך להתנהג ואיך להתנהל בחייו, בגדר **"איזהו חכם הרואה את הנולד"**.

מובא בגמרא (כתובות סז:): ההוא דאתא לקמיה לרבא (אותו אדם שהלך לפני רבא) אמר לו מה אתה אוכל היום, אמר לו תרנגולת פטומה ויין ישן, אמר לו האם אתה לא דואג לדוחקא דציבורא (דוחק הציבור) שאתה אוכל דברים כל כך יקרים? אמר לו אני לא אוכל מכסף של בני אדם, אני אוכל מכסף של הקב"ה שכתוב בפסוק **"עֵינַי כָּל אֶלְיָי וְשִׁבְרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ"** (תהלים קמה, טו) בעיתם לא נאמר אלא בעיתו, שהכל לפי מה שכל אחד ואחד צריך,

הקב"ה נותן לו. בתוך כך שמדברים, באה אחות של רבא שלא ראתה אותו שלוש עשרה שנים, והביאה לו תרנגולת פטומה ויין ישן. אמר רבא מה הדבר הזה שקרה לי עכשיו, שאני לא רגיל לאכול תרנגולת פטומה ויין ישן, אמר לאחותו מה זה שהבאת לי ככה, הרי אני לא רגיל לאכול כאלה דברים. אמר לו קום תאכל, כי מה שדיברת בפה, הקב"ה נתן לך.

ומפה לומדים שכל מה שאדם מוציא מפיו לטוב ולרע, בסוף מתגשם וקורה. לכן בכל עניין שקורה לאדם "איזהו חכם הרואה את הנולד" כל תזווה קטנה שקורה בחיי האדם, יש לה רמז. כל דיבור שאדם מוציא מפיו, יש לו רמז לעניינים ולדברים שעתידים לקרות.

ומצאנו אצל דוד המלך, מתי שנלחמו ישראל עם פלישתים שיצא כנגדם גוליית מחרף ומגדף את הקב"ה. בא דוד המלך לשאול המלך, ואמר דוד לשאול תתן לי אני אלך להילחם עם גוליית ואנצח אותו. אומר דוד לשאול "אל יפל לב אדם עליו עבדך ילך ונלחם עם הפלשתי הזה" (שם"א יז, לב). מספר דוד המלך לשאול המלך "רעה היתה עבדך לאביו בצאן ובא הארי ואת הדוב ונשא שיה מהעדר. ויצאתי אחריו והפתיו והצלתי מפיו ויקם עלי והחזקתי בזקנו והפתיו והמייתיו. גם את הארי גם הדוב הפה עבדך והיה הפלשתי הערל הזה כאחד מהם כי חרף מערכת אלהים חיים. ויאמר דוד ה' אשר הצלני מיד הארי ומיד הדב הוא יצלני מיד הפלשתי הזה" (שם, לד-לז).

וכן היה, כי יצא דוד אליו בלי חרב וחנית, אלא עם אבן ויך את הפלשתי אל מצחו ותטבע האבן במצחו ויפל על

פְּנֵי אֶרְצָה". ורש"י במקום כתב, שדוד המלך אמר לשאול יודע אני שלא לחינם נזדמן לי הדבר ההוא, אלא שלעתיד אני בא לידי כיוצא בזה לישועת ישראל ואסמוך עליה ואצא.

והנה דוד המלך באחת המערכות הקשות שהיו לעם ישראל, אומר לשאול המלך מה שהקב"ה נתן לי להכות את הארי ואת הדוב להציל את הכבשה, זה היה סימן מהקב"ה. "איזהו חכם הרואה את הנולד" לראות את הדבר הזה, ומשמה לראות את הנולד, מה עתיד להיוולד ומה עתיד להיות לעם ישראל. זה שאני צריך למסור נפש להילחם ולהציל את עם ישראל גם בדבר שנראה בלתי אפשרי, זה רק היה סימן.

וזהו יסוד גדול בחיי האדם, כל דבר שקורה לאדם אפילו הקטן ביותר, כל דבר שיצא מפיו של האדם, כל דבר שיצא מהאדם, אדם צריך לדעת שזה סימן לדברים הבאים שעומדים לבוא על האדם בחיים.

ועל זה אמר רבי יוחנן ביום שחרב בית המקדש ניטלה נבואה מן הנביאים, וניתנה לשוטים ולתינוקות.

וצריך להבין מה פירוש ניטלה נבואה מן הנביאים וניתנה לשוטים ולתינוקות, אלא התשובה היא כך שאפילו שוטה ותינוק שאומר דבר זה כמין סימן "איזהו חכם הרואה את הנולד" שמשם האדם יכול לראות את זה כמו נבואה, ולדעת מה עתיד להיות ומה עומד לקרות.

וכך מוצאים בגמרא (גיטין נח.) **תנו רבנן מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהלך לכרך גדול שברומי, אמרו לו תינוק**

אחד יש בבית האסורים יפה עיניים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים. הלך ועמד על פתח בית האסורים אמר (ישעיה מב, כד) "מִי נָתַן לְמִשְׁפָּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבִזְזִים" ענה אותו תינוק ואמר "הֲלוֹא ה' זֶה חָטְאָנוּ לוֹ וְלֹא אָבוּ בְדַרְכָּיו הַלֹּךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ". אמר מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, העבודה שאיני זז מכאן עד שאפדנו בכל ממון שפוסקין עליו, אמרו לא זז משם עד שפדאו בממון הרבה, ולא עברו ימים מועטין עד שהורה הוראה בישראל ומנו הוא רבי ישמעאל בן אלישע. ע"כ.

והנה איך רבי יהושע בן חנניה עומד ומציל את הילד הזה בסכום כל כך גדול של כסף, הרי אמרו חז"ל שם שאין פודים את השבויים יותר משוביים מפני תקנת העולם, אלא רבי יהושע בן חנניה ראה סימן בילד, שהסימנים האלה מורים על סופו שיורה הוראה בישראל ודבר גדול יהיה ממנו לעם ישראל. וזהו "איזהו חכם הרואה את הנולד" שאדם רואה סימנים, ומהסימנים לומד איך להתנהל ואיך להתנהג, כך כל דבר שהקב"ה מראה לאדם זה סימן על דברים הבאים שעתידים לבוא לו בחיים.

כאשר נראה בפרשת השבוע את כל עניין נדב ואביהוא והסיבות מדוע מתו, נלמד מוסר גדול מאיזה דברים צריכים להיזהר ומאיזה דברים להישמר, מאיזה דברים אדם צריך ללכת איתם בכל כוחו עד הסוף, כי התורה הקדושה היא מגדלור שמאירה לנו את החיים, ונותנת לנו סימנים בכל דרך ובכל דבר איך לנהוג בחיינו.

